СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Європейський досвід вигодовування дітей раннього віку
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Медичний інститут. Кафедра педіатрії
Розробник(и)	Січненко Петро Іванович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	18 тижнів протягом 5-го семестру, 20 тижнів протягом 6-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 36 аудиторні
Мова викладання	Українська, англійська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для освітніх програм "Медицина", "Педіатрія"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення студентами сучасних знань та професійних вмінь з вигодовування здорової дитини раннього віку на підставі вивчення сучасних підходів до принципів вигодовування дітей раннього віку в нашій країні та особливостей у країнах Європи з позиції доказової бази.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Вигодовування та харчування здорових дітей раннього віку
Тема 1 Вступ. Визначення поняття про дисципліну. Нормативні документи, що регламентують принципи вигодовування дітей раннього віку.
Тема 2 Морфо - функціональні особливості регуляції грудного вигодовування. Анатомо - фізіологічні особливості шлунково - кишкового тракту у дітей раннього віку. Нейроендокринні механізми регуляції лактопоезу.

Тема 3 Природне вигодовування дітей. Біологічне значення грудного вигодовування. Значення основних харчових інгредієнтів для дитячого організму
Тема 4 Дієта вагітної жінки і матері-годувальниці Дієта вагітної жінки Харчування при ускладненій вагітності Харчування матерів-годувальниць
Тема 5 Природне вигодовування дітей. Імунобіологічна роль жіночого молока. Кількісний та якісний склад жіночого зрілого та перехідного молока, молозива. Порівняльна характеристика з коров`ячим.
Тема 6 Природне вигодовування дітей. Показання та протипоказання до грудного вигодовування. Гіпогалактія. Види гіпогалактії, методи профілактики та лікування. Догляд за молочною залозою.
Тема 7 Природне вигодовування дітей. 10 принципів успішного грудного вигодовування ВООЗ і ЮНІСЕФ. Основні правила успішного грудного вигодовування. Ознаки правильного прикладання дитини до грудей матері. Режим і техніка природнього вигодовування. Методи розрахунку добової та разової кількості їжі. Потреба в білках, жирах, вуглеводах та кілокалоріях.
Тема 8 Природне вигодовування дітей. Прикорм при грудному вигодовуванні. Поняття про прикорм, показання. Правила введення прикорму, терміни, види. Відмінність докорму від прикорму.
Тема 9 Природне вигодовування дітей. Особливості вигодовування недоношених дітей.
Тема 10 Штучне вигодовування дітей. Поняття. Показання штучного вигодовування. Основні правила проведення. Характеристика сучасних адаптованих і неадаптованих дитячих молочних сумішей.
Тема 11 Штучне вигодовування дітей. Режим і техніка штучного вигодовування. Введення прикорму при штучному вигодовуванні. Терміни, правила.
Тема 12 Змішане вигодовування дітей Поняття про змішане вигодовування. Показання до змішаного виду вигодовування. Режим і техніка змішаного вигодовування. Правила введення прикорму.
Тема 13 Харчування дітей від 1 до 3 років Принципи харчування дітей старше року, потреба в харчових інгредієнтах, кратність годування. Основні продукти.

Тема 14 Порушення фізичного розвитку повязані зі статусом харчування Принципи оцінки фізичного розвитку дитини - антропометричні вимірювання, графіки фізичного розвитку.
Тема 15 Порушення фізичного розвитку повязані зі статусом харчування Корекція порушень фізичного розвитку, повязаних зі статусом харчуванням.
Тема 16 Харчові добавки для дітей Харчові добавки заліза, кальцію,з вітаміном Д, йодом, вітаміном А.
Тема 17 Харчова алергія Прояви харчової алергії у дітей раннього віку, причини, розпровсюдженість. Основні продукти, що призводять до харчової алергії.
Тема 18 Підсумковий модульний контроль

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Аналізувати, інтерпретувати та використовувати в практичній діяльності знання сучасного стану проблем та досягнень в галузі дитячої нутріціології, основних принципів вигодовування дітей раннього віку з позицій доказової медицини.
РН2	Інтерпретувати, аналізувати та узагальнювати дані ефективності різних видів вигодовування.
РН3	Обирати та використовувати сучасні підходи до принципів вигодовування дітей раннього віку, основані на позиціях доказової медицини.
РН4	Визначити режим харчування, добовий чи разовий об’єм їжі, строки введення пригодовування здорової дитини та призначати необхідне харчування при лікуванні захворювань дитячого віку з позицій доказової медицини.
РН5	Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Вступ. Визначення поняття про дисципліну.
Пр1 "Вступ. Визначення поняття про дисципліну." (денна) Нормативні документи, що регламентують принципи вигодовування дітей раннього віку (Наказ №149 від 20.03.08 року «Про затвердження Клінічного протоколу медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років», тощо).
Тема 2. Морфо - функціональні особливості регуляції грудного вигодовування.

Пр2 "Морфофункціональні аспекти вигодовування" (денна) Морфофункціональні особливості органів травлення та обміну речовин у дітей в віковому аспекті з позицій пристосованості до грудного вигодовування. Морфофункціональні особливості молочної залози, нейроендокринна регуляція лактації.
Тема 3. Природне вигодовування дітей.
Пр3 "Природне вигодовування та його значення для здоров'я дитини і матері" (денна) Біологічне значення грудного вигодовування. Значення основних харчових інгредієнтів для дитячого організму. Основні положення про вигодовування дітей, його значення для здоров'я дитини, сучасні погляди на дану проблему та основні принципи.
Тема 4. Дієта вагітної жінки і матері-годувальниці
Пр4 "Дієта вагітної жінки і матері-годувальниці" (денна) Дієта вагітної жінки. Харчування при ускладненій вагітності. Харчування матерів-годувальниць.
Тема 5. Природне вигодовування дітей.
Пр5 "Імунобіологічна цінність жіночого молока." (денна) Кількісний та якісний склад жіночого зрілого та перехідного молока, молозива. Порівняльна характеристика складу жіночого та коров'ячого молока. Фактори, що обумовлюють біологічну цінність жіночого молока.
Тема 6. Природне вигодовування дітей.
Пр6 "Показання та протипоказання до грудного вигодовування. Гіпогалактія" (денна) Показання та протипоказання до грудного вигодовування. Види гіпогалактії, методи профілактики та лікування. Поняття про лактаційні кризи. Показання та протипоказання до грудного вигодовування. Особливості догляду за молочною залозою – підготовка до лактації, профілактика маститів, гіпогалактії.
Тема 7. Природне вигодовування дітей.
Пр7 "Природне вигодовування дітей перших шести місяців." (денна) Консультування матері з вигодовування дитини віком до 6 місяців. 10 принципів успішного грудного вигодовування ВООЗ і ЮНІСЕФ. Основні правила успішного грудного вигодовування. Ознаки правильного прикладання дитини до грудей матері. Ознаки ефективного смоктання. Оцінка грудного вигодовування. Режим і техніка природнього вигодовування. Особливості вигодовування дітей перших двох тижнів життя та від двох тижнів до року. Методи розрахунку добової та разової кількості їжі. Потреба в білках, жирах, вуглеводах та кілокалоріях. Складання меню дитині на 1 день віком до 6 місяців. Розв'язування ситуаційних задач (розбір клінічних кейсів).
Тема 8. Природне вигодовування дітей.

Пр8 "Прикорм при грудному вигодовуванні." (денна) Консультування матері з вигодовування дитини віком від 6 до 12 місяців. Поняття про прикорм, показання. Ознаки готовності дитини до введення прикорму. Правила введення прикорму, терміни, продукти. Відмінність докорму від прикорму. Поняття про корекцію харчування. Правила, терміни введення соків. Складання меню дитині на 1 день віком від 6 до 12 місяців. Розв'язування ситуаційних задач (розбір клінічних кейсів).
Тема 9. Природне вигодовування дітей.
Пр9 "Природне вигодовування недоношених дітей." (денна) Особливості вигодовування недоношених дітей. Складання меню дитині на 1 день. Розв'язування ситуаційних задач (розбір клінічних кейсів).
Тема 10. Штучне вигодовування дітей.
Пр10 "Штучне вигодовування дітей" (денна) Поняття. Показання до штучного виду вигодовування. Основні правила проведення. Характеристика сучасних адаптованих і неадаптованих дитячих молочних сумішей.
Тема 11. Штучне вигодовування дітей.
Пр11 "Штучне вигодовування" (денна) Режим і техніка штучного вигодовування. Введення прикорму при штучному вигодовуванні. Терміни, правила. Добова потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях при штучному вигодовуванні. Складання меню дитині на 1 день. Розв'язування ситуаційних задач (розбір клінічних кейсів).
Тема 12. Змішане вигодовування дітей
Пр12 "Змішане вигодовування" (денна) Поняття про змішане вигодовування. Показання до змішаного виду вигодовування. Основні правила проведення. Режим і техніка змішаного вигодовування. Техніка і правила догодовування. Молочні суміші, які застосовуються для догодовування. Схеми змішаного вигодовування дітей першого року життя. Прикорм і корекція харчування. Добова потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях при змішаному вигодовуванні. Складання меню дитині на 1 день. Розв'язування ситуаційних задач (розбір клінічних кейсів).
Тема 13. Харчування дітей від 1 до 3 років
Пр13 "Харчування дітей від 1 до 3 років" (денна) Консультування матері з харчування дитини у віці від 12 місяців до 3-х років. Принципи харчування дітей старше року, потреба в харчових інгредієнтах, кратність годування. Основні продукти. Складання меню дитині на 1 день. Розв'язування ситуаційних задач (розбір клінічних кейсів).
Тема 14. Порушення фізичного розвитку повязані зі статусом харчування

Пр14 "Порушення фізичного розвитку повязані зі статусом харчування" (денна) Принципи оцінки фізичного розвитку дитини - антропометричні вимірювання, графіки фізичного розвитку.
Тема 15. Порушення фізичного розвитку повязані зі статусом харчування
Пр15 "Порушення фізичного розвитку повязані зі статусом харчування" (денна) Корекція порушень фізичного розвитку, повязаних зі статусом харчуванням. Складання меню дитині на 1 день. Розв'язування ситуаційних задач (розбір клінічних кейсів).
Тема 16. Харчові добавки для дітей
Пр16 "Харчові добавки для дітей" (денна) Харчові добавки заліза, кальцію,з вітаміном Д, йодом, вітаміном А.
Тема 17. Харчова алергія
Пр17 "Харчова алергія" (денна) Харчова алергія Прояви харчової алергії у дітей раннього віку, причини, розпровсюдженість. Основні продукти, що призводять до харчової алергії. Складання меню дитині на 1 день. Розв'язування ситуаційних задач (розбір клінічних кейсів).
Тема 18. Підсумковий модульний контроль
Пр18 "Підсумковий модульний контроль" (денна) Практично - орієнтований диференційований залік буде включати питання до всього курсу з вигодовування, серед яких: теоретичні питання, питання до комп`ютерного тестового контролю та практична частина. Проведення заняття передбачається в навчальній кімнаті. Спочатку, студенти у письмовій чи усній формах відповідають на теоретичні питання, з подальшим їх обговоренням та захистом, потім складають тестовий комп`ютерний контроль.Практична частина залікового заняття буде включати демонстрацію студентом практичних навичок, якими він оволодів під час вивчення дисципліни. Проведення заняття планується у симуляційному центрі (демонстрація правильного прикладування дитини до грудей, тощо) та при відсутності карантину - оцінка вигодовування у дітей, що знаходяться на лікуванні у відділеннях лікарні, крім того, до практичної частини входить складання меню дитині на одну добу, в залежності від її віку та виду вигодовування. Загальна оцінка за залік буде виставлятися за результатами всіх трьох складових частин заліку.

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Виконання практичних завдань
НД3	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД4	Розбір клінічних кейсів
НД5	Індивідуальний дослідницький проєкт (підготовка та демонстрація мультимедійних презентацій)

НД6	Перегляд фільмів
НД7	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД8	Самонавчання
НД9	Електронне навчання у системах Google Meet, Вайбер, Телеграм, MIX learning

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Обмін думками (think-pair-share)
МН2	Case-based learning (CBL). Навчання на основі аналізу клінічного випадку, ситуації
МН3	Team-based learning (TBL). Командно-орієнтоване навчання
МН4	Research-based learning (RBL). Навчання через дослідження
МН5	Рольова гра
МН6	Навчальна дискусія / дебати

Практичні заняття дозволяють здобувачам планувати та виробляти варіанти тактики вигодовування з позицій доказової медицини та оцінювати ефективність вигодовування здорової дитини. Аналіз конкретних ситуацій дозволить визначити тактику вигодовування. Практико-орієнтоване навчання розвиватиме у студентів навички самостійного навчання, синтезу та аналітичного мислення.

Вивчення дисципліни розвиває здатність студентів абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях;здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій; креативність.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Діагностичне тестування
МФО2	Розв'язування клінічних кейсів
МФО3	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО4	Взаємооцінювання (peer assessment)
МФО5	Перевірка та оцінювання письмових завдань
МФО6	Захист презентації

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Оцінювання письмових робіт, опитування, розв`язання клінічного кейсу
МСО2	Тестування
МСО3	Захист мультимедійних презентацій.
МСО4	Підсумковий контроль (ПК): практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)

Контрольні заходи:

5 семестр		**200 балів**
МСО1. Оцінювання письмових робіт, опитування, розв`язання клінічного кейсу		**100**
		100
МСО2. Тестування		**10**
		10
МСО3. Захист мультимедійних презентацій.		**10**
		10
МСО4. Підсумковий контроль (ПК): практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)		**80**
	підсумкове комп`ютерне тестування	16
	відповідь на теоретичні завдання	32
	виконання практичного завдання	32
6 семестр		**200 балів**
МСО1. Оцінювання письмових робіт, опитування, розв`язання клінічного кейсу		**100**
		100
МСО2. Тестування		**10**
		10
МСО3. Захист мультимедійних презентацій.		**10**
		10

МСО4. Підсумковий контроль (ПК): практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)		**80**
	підсумкове комп`ютерне тестування	16
	відповідь на теоретичні завдання	32
	виконання практичного завдання	32

Контрольні заходи в особливому випадку:

5 семестр		**200 балів**
МСО1. Оцінювання письмових робіт, опитування, розв`язання клінічного кейсу		**100**
	У випадку карантинних обмежень практичні заняття проводяться у дистанційному режимі із застосуванням платформ Mix.sumdu.edu.ua, Google meet.	100
МСО2. Тестування		**10**
	У випадку карантинних обмежень тестування проводиться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua.	10
МСО3. Захист мультимедійних презентацій.		**10**
	У випадку карантинних обмежень захист презентації проводиться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua, Google meet.	10
МСО4. Підсумковий контроль (ПК): практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)		**80**
	У випадку карантинних обмежень захистпрезентації проводиться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua, Google meet.	80

Оцінка з дисципліни, визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів за підсумковий модульний контроль (не менше 48). Кількість балів за поточну діяльність вираховується за формулою 100хсереднє арифметичне успішності студента у 4 бальній системі оцінювання /5. За діагностичне тестування студент отримує максимально 10 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен отримати студент - 6 балів. За захист презентації студент максимально отримує 10 балів, мінімально -6. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента - 120. Студент допускається до заліку за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів: 60 балів під час практичних занять, 6 бали за захист презентації та 6 балів за тестування Підсумковий модульний контроль проводиться наприкінці навчального семестру у формі письмового заліку, при цьому оцінці «5» відповідає 80 балів, «4» - 64 бали, «3» - 48 балів, «2» - 0 балів. У випадку незадовільного результату за підсумковий модульний контроль студент має право перескласти залік. Студенти, які не з'явились на залік без поважної причини, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку. Відмова студента виконувати підсумкове модульне завдання атестується як незадовільна відповідь.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН4	КНП "Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди" СМР
ЗН5	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, віртуальних лабораторій, віртуальних пацієнтів, для створення комп'ютерної графіки, моделювання тощо та ін.)
ЗН6	Перегляд навчальних фільмів

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Nelson Textbook of Pediatrics [Text] / R. M. Kliegman [et al.] ; ed. R. E. Behrman. - 21th ed. - Edinburgh [etc.] : Elsevier, 2020.
2	Пропедевтична педіатрія: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / За редакцією Майданника В.Г. – Видання друге, виправлене та доповнене. – Вінниця: Нова книга, 2018. – 872 с.
3	Харчування дітей перших років життя (0-23 міс.) / Катілов О.В., Варзарь А.В. Белоусова О.Ю. – Вінниця : Нова книга, 2019. 64 с.
Допоміжна література	
1	Методичні вказівки з дисципліни "Пропедевтика педіатрії" : для студ. спец. 7.110101 "Лікувальна справа" денної форми навчання. Ч.3 «Вигодовування дітей» / О.І. Сміян, В. А. Горбась, П. І. Січненко. СумДУ, 2017. – 39 с.
2	Майданник В.Г., Гнатейко О.З., Бурлай В.Г., Дука К.Д., Хайтович М.В. Пропедевтична педіатрія. – Вінниця - Нова книга, 2012. - 880 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Линник С.О., Дудіна О.О., Терещенко А.В. Впровадження сучасних принципів грудного вигодовування дітей в Україні. Україна. Здоров'я нації. 2013; 1 (25): 7-13. doi 10.15574/PP.2017.72.78 Електронне посилання: https://med-expert.com.ua/journals/scezhivanie-grudnogo-moloka-sovremennye-metody/
2	Шадрін О.Г., Добрянський Д.О., Няньковський С.Л., Клименко В.А, Бєлоусова О.Ю., Івахненко О.С. Сучасні тенденції в харчуванні дітей раннього віку (12-36 міс.): Європейський та світовий досвід. Здоровье ребенка. 2013; 2(45). Електронне посилання: http://www.mif-ua.com/archive/article/35828
3	Horta B.L., de Mola C.L., Victora C.G. Breastfeeding and intelligence: a systematic review and meta-analysis. Acta Paediatrica. 2015. Dec; 104(467): 14-19. doi: 10.1111/apa.13139. Електронне посилання: https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26211556/

© Центр інформаційних систем